

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על־ידי
צעירי־אגודת־חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף־יצחק אהרונב

יש חדש

בדיקת מזוזות

לקראת כניסתנו לחודש אלול בתי־חב"ד ברחבי הארץ פותחים במבצע מיוחד לבדיקת תפילין ומזוזות, על־פי מנהג ישראל לבדוק את כשרות התפילין והמזוזות בחודש אלול. כדאי לזכור כי גם תפילין ומזוזות כשרות עלולות להיפגם במשך השנים, וחשוב לוודא את כשרותן לקראת השנה החדשה. בדיקת התפילין והמזוזות חשובה גם לביטחון האישי, שכן התפילין והמזוזות מוסיפות שמירה והגנה עלינו ועל בני־ביתנו.

מפעל התנ"ך

החלה ההרשמה למחזור הי"ז של לימוד התנ"ך. במתכונת זו לומדים את כל התנ"ך עם פירוש רש"י, ונבחרים שנים־עשר מבחנים. טל' 052*8630212.

מעשה בנעליים

ספר לילדים ובו סיפור מופלא שאירע בראשון לציון רבי מרדכי אליהו נ"ע, בהיותו נער. כתבה חסידה הלוי. אירה דבורה דיסקין. טל' 072*2441660.

חינוך כיתה בהנאה

מורים ומחנכים יפיקו תועלת רבה מהחוברת חינוך כיתה בהנאה, מאת הרב שלמה יהודה פלדמן. 116 עמ'. טל' 08*8542420.

זמני השבוע

ניוירוק	דטרויט	מיאמי	לוס־אנג'לס
7:53	8:33	7:49	7:36
8:56	9:38	8:43	8:34

המודל: אור ליום רביעי, 10 בערב, 2 דקות וחלק 1
ראש־חודש אלול: ביום השלישי וביום הרביעי
פרקי אבות: פרק 1

300 בתי־חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר־חב"ד 6084000
טל' 972*72*2770100 • פקס 972*3*9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

לא להתכסות במשאל העם

תפקידו של קברניט לנווט את הספינה הרחק מן השרטון המסוכן, ולא להניח לתהליכים הריאסון להבשיל וליהפך לדבר מוגמר

בלום עכשיו ולא לתלות תקוות במשאל עם עתידי

החלטת הממשלה בעניין שחרור המ' חבלים הרוצחים באה בעיצומו של הוויכוח הציבורי על משאל העם. זו ההוכחה הטובה ביותר לסכנה שבקידום מהלכים אומללים, בחסות הטענה שהעניין יובא להחלטת העם.

אילו היו שואלים את הציבור מה דעתו בעניין שחרור מחבלים נתעבים כתנאי מוקדם לעצם הישיבה למשא ומתן – היה רוב מוחץ מצביע נגד רעיון עיוני כזה. לבד מעצם הכשל המוסרי בשחרור רוצחי נשים וילדים, והמסר הנורא שדם יהודים הוא בעצם הפקר, אין דרך שגויה מזו לפתוח משא ומתן.

היטב איך מכרו לעם את אשליית הכזב של אוסלו.

אחר־כך יבואו הטקסים על המדשאות, עם ראשי עולם. יעטפו אותנו במילות שבה על ה'אומץ' ועל ה'נחישות'. שטיפת המוח הזאת תנסה להסוות את הכניעה, הרפיסות, ההפקרות, העדפת תהילה בת חלוף מן הצרכים החיוניים לקיום עם ומדינה. אתם מאמינים שהעם ימצא כוח לעצור את הסחף הזה ולהצביע נגדו במשאל עם?

לעצור עכשיו

כך בדיוק היה בימי אוסלו. העם הלך שבי אחר האופוריה שטיפחה התקשורת, וההתפכחות החלה רק אחרי שהחלו להתברר תוצאותיו האיומות של המהלך האומלל. רק כאשר השטחים שמסרנו לידי הרשות הפלסטינית נהפכו לקיני טרור, ומהם יצאו מרצחים להתפוצץ באוטובוסים בלב ארצנו, במסעדות ובקניונים – התחילו יותר ויותר להבין כי לא שלום יש כאן אלא הפקרת שלומם וביטחונם של כל תושבי הארץ.

עכשיו הזמן לעצור את ההידרדרות, ולא לתלות תקוות במשאל עם עתידי. כל הכוחות הבריאים בעם ישראל, כל מי שמבינים את גודל הסכנה המונחת לפתחנו, צריכים להתגייס עכשיו כדי למנוע את הכניסה למלכודת, שממנה יהיה קשה מאוד להיחלץ.

מי שמוכן לשלם מחיר כזה תמורת עצם נכונותו של הצד השני לשבת עמו אל השולחן, נתון מראש בעמדת חולשה נוראה כל מה שהצד השני צריך לעשות הוא להתקשח וללחוץ, ואנחנו נמרה להיכנע ולהתקפל. איפה תמצאו בעולם העסקי משא ומתן המתנהל בתנאים כאלה? ברור לגמרי שהציבור היה פוסל רעיון כזה על הסף.

לעצור בקו הראשון

אבל ברגע שראש הממשלה לא אזור כוח לעמוד בלחצים והתקפל, תמכה הממשלה בהחלטתו, בניגוד להיגיון הבריא של השרים עצמם. ייתכן מאוד שבשלב כזה גם הציבור כבר לא היה מוצא עוז בנפשו לבטל את ההחלטה, והיה מאמץ את המלומדי ההבל על 'החלטות כואבות'.

תפקידו של קברניט לנווט את הספינה הרחק מן השרטון המסוכן, ולא להניח לתהליכים הריאסון להבשיל וליהפך לדבר מוגמר, ואז להשליך את ההכרעה אל הציבור. אמנם ראוי שהציבור יוכל להביע את דעתו על מהלכים כאלה, אבל זה כבר קו ההגנה האחרון. תפקידה של הממשלה לבלום את הסכנה בקו הראשון.

כמו־כן אין להתעלם מהדינמיקה של המהלכים אצלנו. התקשורת תלווה את המשא ומתן בתרועות צהלה ותיצור אופוריה. כל ויתור מצידנו יוצג כ'התקדמות' וכל עמידה על אינטרסים חיוניים תתפרש כ'תקיעת מקלות בגלגלי השלום'. הלוא היינו שם. אנו זוכרים

מדוע הקב"ה מעמיד בניסיון?

פירש שם רש"י: "מעטה יש לי מה להשיב לשטן ולאומות התמהים מה היא חיבתו אצלך. יש לי פתחון פה עכשיו, שרואים כי ראו אלוקים אתה".

מי צריך לדעת

כלומר, כאשר אמר הקב"ה "עתה ידעתי", אין כוונת הדברים שאכן עתה נודע לו הדבר, שכן ודאי הקב"ה יודע שאברהם הוא ירא אלוקים. הכוונה ב'ידיעה' היא כלפי השטן ואומות העולם, שעלידי העקדה התפרסמה בעולם דבקונו של אברהם בקב"ה ובכך ניתנה להם תשובה ניצחת.

כזאת היא גם הידיעה שבפסוק "כי מנסה ה'... לדעת הישכם אוהבים את ה'". אין כוונתה כלפי הקב"ה, שכן הוא יודע גם בלי הניסיון, אלא הכוונה להנחלת הידיעה הזאת לעולם כולו. עלידי העמידה של בני ישראל בניסיון נחשפת לעיני כול אהבתם הגדולה לקב"ה, וממילא מובנת חיבתו של הקב"ה לישראל.

(התוועדויות תשמ"ז, כרך ד, עמ' 266)

נס לשווא? הלא אין לו באמת צורך בניסיון כדי לדעת אם בני ישראל אמנם אוהבים את ה'.

זו שאלה המתבקשת למקרא הפסוקים, ואכן פשוטי המקרא, אבן-עזרא, רמב"ן, ספורנו ועוד, עוסקים בה. דווקא רש"י, שהגדיר את פירושו "לא באתי אלא לפשוטו של מקרא" – מתעלם מהשאלה הזועקת.

התשובה ניתנה

עלינו לומר שרש"י אינו רואה צורך להשיב על השאלה, מפני שהתשובה כבר ניתנה בעבר. אותה שאלה מתעוררת בספר בראשית, בפרשת עקדת יצחק. ניסיון העקדה בא אחרי לידתו הניסית של יצחק. אברהם אביו כבר היה אז בן מאה שנה. ובכל זאת ציווה הקב"ה את אברהם לעקוד את בנו. השאלה הזועקת היא: למה? לשם מה?

התשובה ניתנת בסיום פרשת העקדה, כשהקב"ה אומר: "עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי יִרָא אֱלֹקִים אֶתָּה, וְלֹא חִשַּׁבְתָּ אֶת בְּנֶךָ, אֶת יְחִידְךָ, מִמְּנִי".

בפרשתנו הקב"ה מתרה מפני נהיה אחר נביא שקר: "כִּי יָקוּם בְּקִרְבְּךָ נְבִיא... וְנָתַן אֱלֹקֵי אֹת או מופת... לאמר: גִּלְכָה אַחֲרַי אֱלֹהִים אַחֲרַי... לא תִשְׁמַע... כִּי מִנְסָה ה' אֱלֹקֵיכֶם אֶתְכֶם לְדַעַת הִישְׁכֶם אֹהֲבִים אֶת ה' אֱלֹקֵיכֶם בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם". כלומר, הקב"ה יכול לתת כוח לנביא שקר לחולל אות ומופת כדי להעמיד את עם ישראל בניסיון.

למקרא הדברים מתעוררת שאלה פשוטה: וכי הקב"ה זקוק לניסיון כדי לדעת שאמנם בני ישראל אוהבים את ה'? הלא הוא חוקר כליות ולב והוא יודע מה נעשה בליבו של כל אדם?

נס לנביא שקר

פלא גדול עוד יותר, שלצורך הניסיון הקב"ה עושה נס, ככתוב "וּבָא הָאוֹת וְהַמוֹפֵת, אֲשֶׁר דָּבַר אֱלֹקֵי...". נביא השבט מבטיח אות ומופת והקב"ה מסייע בידו, כדברי רש"י: "נותן לו הקב"ה ממשלה לעשות אות". כיצד הדבר מתיישב עם הכלל "לא עביד קודשא בריך הוא ניסא למגנא" [אין הקב"ה עושה

אמרת השבוע

ללמוד יראת ה'

שאלו את רבי שמחה בונים מפשיסחה, מדוע החסידים נוהגים להרבות בסעודות ובישיבה בצוותא לאכילה ולשתייה.

השיב רבי שמחה בונים: "בפרשת ראה יש פסוק שמתחיל במילים 'ואכלת לפני ה' אלוקיך', והפסוק מסתיים במילים 'למען תלמד ליראה את ה'". מכאן למדנו שכאשר יושבים לסעודה מתוך יראת שמים, ומקפידים שיסבו בה יהודים יראי ה', שידברו דברי תורה והתעוררות ויספרו סיפורי צדיקים – באים מזה לידי יראת ה'".

והוסיף: "יראת שמים אין רוכשים בעת התפילה ולימוד התורה בלבד, אלא גם באכילה ובשתייה, הנעשות מתוך יראת שמים".

פתגם חסידי

"מן השמים ניתנה לאדם בחירה חופשית, אבל מי שמשתוקק כי יכפוהו למעשים טובים – עושים לו כבחירתו וכופים עליו את הטוב, וגם זה בכלל הבחירה החופשית" (בעל השפת אמת)

עם קדוש | מאת הרב אליעזר ברוד

מן המעיין

המשכה ממוח האב

"בנים אתם לה' אלוקיכם" (דברים יד, א). כשם שהבן נמשך ממוח האב, כך נשמתו של כל יהודי נמשכה ממוחשבתו וחכמתו יתברך, שהוא וחכמתו אחד.

(תניא)

מלאים מצוות

כל בני ישראל, בין טובים ובין רעים, בנים הם למקום. ועמך כולם צדיקים, אפילו הגרועים שבהם מלאים מצוות כרימון. אילו ידעו הרשעים עד כמה הם ממלאים בפועל את רצון הבורא, היו מתפקעים מרוב עוגמת נפש...

(רבי ישראל מרוז'ין)

האב חי וקיים

"בנים אתם לה' אלוקיכם, לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת" (דברים יד, א). מה עניין זה לזה? אלא אם מת אביכם, אין לכם ליפול לחיק הייאוש עד כדי התגודדות, כי אביכם שבשמים חי וקיים.

(הרא"ש)

ביטול אל הראש

אנו רואים שהרגל בטלה לגמרי אל הראש, ולא יעלה על הדעת שתתנגד להוראות הראש, וזאת מפני שהראש והרגל הם בעצם דבר אחד. כך הקב"ה וישראל, שנמשלו לאב ובן. נשמות

ישראל הן דבר אחד עם הקב"ה, ולכן ביכולתן להגיע לביטול מוחלט אליו.

(אדמו"ר הזקן)

קדושים בעצמנו

"כי עם קדוש אתה לה' אלוקיך" (דברים יד, ב). אומר על כך המדרש: "לא תגרום לעם אחר להיות קדוש". התורה מזהירה אותנו "כי עם קדוש אתה", תהיה קדוש בזכות עצמך, ולא תגרום לעם אחר להיות קדוש" – אל תגרומו שהגויים ברדיפותיהם ובגרותיהם יעשו אתכם קדושים.

(דברי שער חיים)

שלא עשני גוי

זאת משמעות הברכה שאנו מברכים בכל יום: "ברוך אתה... שלא עשני גוי". אנו מודים לקב"ה שלא הגוי הוא שעשני מה שהנני, שלא הוא עשני יהודי, אלא אתה.

(מאוצרנו הישן)

המלאך היה מתבטל

שמעתי מרבותי: אילו נמצא מלאך אחד במעמד עשרה מישראל, אף אם אינם מדברים בדברי תורה, הייתה נופלת עליו אימה בלי גבול מהשכינה ששורה עליהם, עד שהיה מתבטל במציאות לגמרי.

(בעל התניא)

השעווה השחורה

מצבו של החסיד ר' מנשה קדישמן מוורשה היה על סף ייאוש. במרוצת השנים ניסה למצוא את פרנסתו בכל דרך אפשרית, אך ההצלחה לא האירה לו פנים. בעת האחרונה החמיר מצבו. בחודשים האחרונים לא השתכר פרוטה. פרנסת אשתו ותריסר ילדין מוטלת עליו, והוא חסר אונים.

ר' מנשה היה מחסידיו של רבי יעקב אריה מראדזימין, שנודע בסיפורי הפלאות שהתחוללו עליידו. כל השנים נמנע מלספר לצדיק על מצבו הכלכלי. בשעה שהיה בא אל רבו היה שואל את פיו בדרכי עבודת הבורא ונהנה מעצותיו הבהירות. עתה לא עמדה לפניו ברירה והוא מיהר אל רבו לבקש ברכה וישועה.

"סע למוסקווה", אמר לו הרבי. "שם, בבית חרושת פלוני, תלמד את מלאכת ייצור ה'טריוואקס' [=שעווה מלאכותית להטבעת חותמות], ובשובך לעירך תפתח בית מלאכה לייצור החומר".

מענה ברור כליכך היה מעל ומעבר לכל ציפיותיו של ר' מנשה. הוא מיהר להשיג הלוואה של חמישים רובלים, ועמם יצא למוסקווה. שם שכר את האכסניה הזולה ביותר והחל לחפש את בית החרושת לייצור השעווה.

אלא שאיש לא הכיר את בית החרושת הזה. נראה היה שבית מלאכה כזה אינו קיים. אורחי האכסניה לעגו לו על תמימותו ויעצו לו לשוב לביתו במקום לילות את זמנו לריק, אולם ר' מנשה היה איתן באמונתו והוסיף לחפש. כעבור חודש ימים לא נותר מחמישים הרובל שהיו עמו אלא רובל אחד. מה יעשה עתה? וכיצד ישוב לביתו?

באותו יום נקלע לאכסניה סוכן של כרטיסי הגרלה. האיש התיישב מול ר' מנשה והחל לשכנעו לקנות כרטיס. בתחילה דחהו החסיד, אולם הלה המשיך במאמצי השכנוע. ר' מנשה גלה את אוזנו כי אין בידו אלא רובל אחד, אך הלה לא נרתע. הוא הציע לר' מנשה כרטיס שמחירו כרבע רובל בלבד. להצעה זו התקשה מיודעו לסרב. הוא קנה את הכרטיס ופטר את האיש לשלום.

בבוא הערב חזר האיש לאכסניה ובפיו בשורה: "זכית במאתיים רובלים!", קרא לעבר ר' מנשה המופתע, שחש ברגע זה את השגחת ה' עליו.

עתה, בכסף שקיבל, יכול היה

להרשות לעצמו להישאר עוד משך זמן במוסקווה. לא עברו ימים אחדים ובעוברו ברחוב צדדי גילה לפתע בית מלאכה קטן לייצור שעווה. לשמחתו הרבה, בעלהבית היה יהודי והסכים בנקל ללמדו את סודות המקצוע.

עברו שבועות אחדים ור' מנשה ידע את המלאכה על בורייה. ליתר ביטחון רשם בפנקס את כל הוראות ההכנה, בעבודה.

אלא שלפתע חשכו עיניו. השעווה, האמורה להיות אדומה, קיבלה גוון שחור. שוב ושוב בדק את הרישומים בפנקס. התברר שעשה הכול כראוי ולא הייתה כל טעות בתהליך. הוא ניסה לחזור על התהליך מחדש. הפעם הקפיד עוד יותר להיצמד להוראות. ושוב, בתום התהליך התברר כי השעווה שחורה כפחם...

שבור ורוצף התייצב מול חדרו של רבו וסיפר לו את אשר אירע. להפתעתו חייך הצדיק ואמר במאור פנים: "אל דאגה, ר' מנשה. שים מבטחך בה'. חזור לביתך והוסף לייצר עוד כמויות גדולות של שעווה ככל שרק תוכל, וה' יהיה בעזרך".

עצתו הברורה של הרבי עודדה את רוחו של החסיד. בניגוד לכל היגיון הוסיף לייצר את השעווה השחורה ולאחסנה בחביות. בסתר לבו קיווה והאמין כי השעווה תשנה את גוניה ותיעשה אדומה במרוצת הזמן.

חומרי הגלם תמו, אך הוא לא הפסיק את הייצור. לווה כסף, קנה עוד חומרים והמשיך בייצור השעווה, אף שלא היה לה דורש.

ופתאום התפרסמה בעיתונים חדשה מסעירה. קיסר רוסיה, ניקולאי הראשון, מת, ושורת החלטות נתקבלו לציון האבל. אחת מהן הייתה כי במשך חודש ימים יוחתמו כל חותמות הממלכה בצבע שחור, במקום אדום.

לא חלף זמן רב והתברר לשרים כי ההחלטה אינה ניתנת ליישום, מכיוון שלא היה אפשר להשיג שעווה שחורה. אך את הנעשה אין להשיב. המדינה הייתה כמרקחה. בתי דואר ומשרדים ממשלתיים הושבתו.

כאשר הגיעו הדברים לאוזני ר' מנשה מיהר לשגר מברק בהול למוסקווה, ובו בישר כי בידו כמות ענקית של שעווה שחורה, בדיוק כפי שהצו המלכותי דורש.

לא עברו שעות אחדות, ונציגי הממשלה התייצבו בפתח בית המלאכה שלו. הם לא טרחו להתמקח על המחיר, והסכימו מיד למחיר הגבוה שנקב ר' מנשה. הם נטלו את כל חביות השעווה, וזו סופקה במהירות לבתי הדואר בכל מרחבי רוסיה. בבתיאחת נהפך ר' מנשה לגביר אדיר.

את השבת הבאה עשה ר' מנשה במחיצת רבו הגדול, וזה האיר לו פנים. בהיכנסו אליו במוצאי השבת אמר לו הצדיק מראדזימין בחיך רחב: "מענתה תשוב השעווה להיות אדומה..."

ר' מנשה הוסיף לעסוק במלאכה זו והתפרנס ממנה בעושר ובכבוד.

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

הבחירה בימות המשיח

המלחמה המתמדת בין הטוב ובין הרע היא מן המאפיינים הבסיסיים של עולמנו. אחרי ביאת המשיח יועבר הרע מן העולם ויתקיימו דברי הנביא (זכריה יג,ב): "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ". לא יהיה עוד רע, ולא יהיה גם יצר הרע, כפי שהגמרא אומרת (סוכה נב,א): "לעתיד לבוא מביאו הקב"ה ליצר הרע ושחטו".

אלא שהרע לא נברא כדי להרע לנו. בבריאת הרע טמונה כוונה חיובית גדולה – לאפשר את הבחירה החופשית. לולא היה הרע קיים בעולם ולפני האדם הייתה נתונה דרך הטוב בלבד – לא הייתה יכולה להתקיים הבחירה בטוב. דווקא כאשר עומדות לפני האדם שתי דרכים – דרך החיים והטוב מול דרך המוות והרע – יכול האדם לבחור בטוב בבחירתו החופשית. איך תיתכן אפוא הבחירה החופשית בימות המשיח, כאשר יועבר הרע מן העולם?

הרע מאפשר בחירה

תורת החסידות מסבירה שבועולמנו הנוכחי מתבטא כוח הבחירה ביכולת לבחור בין רע לטוב, אולם כאשר העולם יתעלה לדרגה עליונה יותר, בימות המשיח, יתבטא כוח הבחירה בדרך אחרת. אמיתות עניין הבחירה שייכת גם כאשר אין כל מציאות של רע. ואדרבה, דווקא אז מתגלה כוח הבחירה במלוא טהרתו.

עומק עניין הבחירה פירושו – עשיית מעשה בלי שום אילוצים חיצוניים, אלא מפני שהאדם עצמו בוחר לעשותו. למשל, איאפשר לומר שאדם בוחר לנשום, שכן הוא אינו יכול שלא לנשום, ומכאן שהנשימה היא אילוץ ולא דבר שבבחירה. כך גם דברים שהשכל או הרגש מחייבים אותם, אין הם ביטוי של בחירה אמיתית, מאחר שהם מתחייבים משכלו ומתחושותיו של האדם.

לכן, כדי שתאפשר מציאות של בחירה בעולם הנוכחי, יש צורך בקיום הרע. לולא הרע, במציאות שבה אין יצר הרע והעיניים הגשמיות רואות את הקב"ה, איך אפשר לייחס את עבודת ה' לבחירתו של האדם? וכי האדם יכול לבחור בהפך החיים בהעדר יצר הרע?

זה העולם הנוכחי, המתאפיין במלחמה המתמדת בין הטוב לבין הרע, בין הקדושה ובין ה'סטרא אחרא'. מאבק זה התחיל אחרי חטא עץ הדעת, שחולל ערבוביה בין הטוב ובין הרע, ומאז אין טוב בלי רע ואין רע בלי טוב, והם נאבקים זה עם זה ללא הרף. בתוך כל זה משתלבת גם הבחירה החופשית הנוכחית, שעניינה לבחור בטוב ולהעדיפו מן הרע.

בלי אילוצים

אבל אמיתת הבחירה אינה קשורה בהכרח לקיומו של הרע, והיא תתקיים גם בימות המשיח, כאשר המאבק בין הטוב לרע יגיע לקיצו. אז ייפסק ערבוב התחומים בין הטוב ובין הרע, ויחזרו ויתקיימו הגבולות שנבראו ביניהם. בשלב השני יועבר הרע לגמרי מן העולם ויחול מלהתקיים בשום צורה שהיא. הרע ייטיב אז את תפקידו, והטוב יישאר לבדו, כמציאות האחת והיחידה. האמת האלוקית היא לבדה תשלוט בכל המציאות.

הבחירה החופשית תעלה אז לרמה עליונה לאין־ערוך. לא בחירה בין טוב לרע, אלא ביטוי לרצון האמיתי, הטהור, הבלתי מושפע, של הנשמה האלוקית. אז יתגלה כי יהודי רוצה את הקב"ה לא מתוך אילוצים כלשהם, אלא מתוך הרצון הטהור והעצמותי של נפשו האלוקית.

יהודי יעבוד אז את ה' לא בשל סיבות חיצוניות כלשהן – רצון לקבל שכר, רצון ליהנות מזיו השכינה וכדומה – אלא מהבחירה הטהורה של עצם הנשמה בקב"ה. הוא יבחר בקב"ה מפני שכך נשמתי האלוקית רוצה – רצון טהור וחף מכל שיקול אחר, רצון שאין מאחוריו סיבות ונימוקים, אילוצים וצרכים. זו משמעות הבחירה החופשית כפי שתהיה בימות המשיח.

האם אצות יים כשרות לאכילה?

איפה קונים צנוברים

במרוצת השנים שמע אינספור פניות ושאלות בנושא הכשרות. "יש מוצרים שנדמה כי אין בהם בעיות כשרות, אך הם מלאי בעיות; ויש מוצרים שבהם המצב הפוך. למשל, צנוברים ואגוזי מלך, שאין בהם בדרך כלל בעיות כשרות, עדיף לקנותם בחנות ממוזגת שבה יש תחלופה גבוהה, מלחפש את המוצר בכשרות טובה אבל בחנות לא ממוזגת ובעלת תחלופת מוצרים איטית - שאז עלולים להימצא בהם חרקים".

לדבריו, רבים סבורים כי אין בעיות כשרות באצות יים, למשל, שמהן מכינים סושי. "באצות האלה מצויים חרקי ים", הוא אומר. "גם בנושא האלכוהול יש בורות. יש אלכוהול שמוצרו מיון, וזה איסור יין נסך ממש. לפעמים האלכוהול מיוצר ממייגבינה, ובזה יש שאלות קשות".

מה הן השאלות הנפוצות ביותר? הרב שטיינברגר: "שאלות רבות אני נשאל בעניין משקאות חריפים ודגים. יש נושא התולעים בדגים - תחום שעולם הכשרות עדיין לא החליט פה אחד כיצד להתמודד איתו".

זהירות ממסחור

בשנים האחרונות התרבו מערכות הכשרות בעולם כולו. "כיום יש הרבה יותר מוצרים כשרים, אבל ריבוי גופי הכשרות מסקר את הכשרות, והדבר

זה קרה בשעה שהרב יוסי שטיינברגר היה תלמיד בישיבת 'אחי תמימים' בראשון לציון. בוקר אחד לא סופק הלחם לשיבה. הטבחית המסורה, שדאגה לתלמידים, נקטה יוזמה, הלכה לחנות הקרובה וקנתה כיכרות לחם בכספה.

במהלך הארוחה התברר לאחד מרבני הישיבה, הרב אשר אייזנבך, כי הלחם שקנתה הטבחית בא ממאפייה לא כשרה. "הרב הקיא את האוכל, שטף את פיו ובכה במשך דקות", משחזר הרב שטיינברגר. "המחזה הזה התיר בי רושם עז. ראיתי במו עיניי עד כמה הכשרות היא בנפשו של יהודי".

"האם הרב בטוח?"

כבר חמשיעשרה שנה משדר הרב שטיינברגר (40) את התכנית 'כשר וישר' ברדיו 'קול חי', מרצה בכינוסים ומשמש יועץ כשרות למסעדות ומפעלי מזון. העיסוק היום יומי בעולם הכשרות הקנה לו מידע רב בנושא.

"בכל שנה, סמוך לימים הנוראים, אני חושב על מסירות הנפש של יהודים על מצוות הכשרות", אומר הרב שטיינברגר. "אני אומר לקב"ה: ראה איך עמך מקפיד על כל פרט בדיני הכשרות. פעמים רבות, כשאני אומר למאזין או מאזינה שהמוצר כשר, הם שואלים שוב ושוב: 'האם הרב בטוח?'. עד כדי כך יהודים מקפידים שלא להכניס לפיהם דבר שאינו כשר".

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

קריאת התורה בסיוע חומש

שאלה: אם אין מי שהתכונן לקרוא בתורה, האם מותר לקרוא להיעזר בחומש בשעת הקריאה?

תשובה: הלכה פסוקה היא ש"אסור לקרות אפילו אות אחת שלא מן הכתב". כמורכב אם הקורא טעה טעות שמשנה את משמעות הדברים, גם בקריאת הטעמים, כגון שקרא טעם 'משרת' (מחבר) במקום 'מפסיק', לא יצא ידי חובתו וחייב לחזור ולקרוא את הפסוק נכון, אפילו אם יש בו שם ה' ואפילו קרא הרבה אחריו והעולה בירך ברכה אחרונה. לנוכח חשיבותה של הקריאה הנכונה יש כמה אפשרויות:

יש מי שיודע לסמן את הטעמים בשפת סימנים, והקורא (אם גם הוא מכיר את השפה) יכול בעזרתו לקרוא נכון.

עוד אפשרות - שאדם העומד לצידו יקרא בשקט מתוך החומש (אך יזהר שהציבור לא ישמע אותו),

כשר וישר. הרב שטיינברגר בשידור (צילום: מנדי אור)

פוגע ברמת הכשרות ובפרט במוצרי יבוא, טוען הרב שטיינברגר.

במהלך שיחותיו עם השואלים הוא נחשף שוב ושוב לטעות נפוצה, ולפיה בעיות הכשרות הן רק בבשר: "יש נטייה לחשוב שאם זו מסעדה חלבית, שבה מגישים גם דגים, אין מה לחשוש. ובכן, במסעדות כאלה יש הרבה בעיות כשרות, לא פחות ממסעדות בשריות. חבל שיש המתפתים לאכול במסעדות שאין להן כשרות מהודרת. יש כיום הרבה יותר בתי עסק ומסעדות בכשרות מהודרת, ויש להקפיד על כך".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח

מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

מקורות: רמב"ם הל' תפלה פ"ב ה"ח. שו"ע סי' קלט ס"ג. סי' קמב, משנ"ב וא"א מבוטשטאטש, פסקי תשובות ס"ח, ושי"ן.

סגודת
הרבי

יחיאל הררי

ביורפייה מרתקת החושפת את סוד כוחו של הרבי מלובביץ'

בראש
רשימות
רבי המכר